

Nieuwe regelen omtrent onbevoegdverklaring en verwijzing in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele daarmee verbandhoudende wijzigingen in dit wetboek

VERSLAG

No. 7

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de Zittingen 1951—1952 en 1952—1953)

Bestudering van de Memorie van Antwoord geeft de vaste Commissie voor Justitie (die de werkzaamheden van de vroegere vaste Commissie voor Privaat- en Strafrecht heeft overgenomen) aanleiding tot het stellen van een nadere vraag omtrent het verband tussen verstek en onbevoegdverklaring. In de Memorie van Antwoord (blz. 2, tweede kolom) gaat de Minister er van uit, dat de beslissing omtrent de bevoegdheid en dus ook de verwijzing voorafgaan aan de beslissing omtrent verstekverlening. Indien dus de rechter, voor wie gedagvaard is, meent onbevoegd te zijn, zal hij niet, gelijk thans, het verstek weigeren op grond van zijn onbevoegdheid, doch hij zal omtrent het verstek in het geheel geen beslissing nemen en de zaak verwijzen naar de z.i. wèl bevoegde rechter. Deze laatste constateert dan, dat de gedaagde niet verschenen is, en verleent al dan niet verstek tegen de niet verschenen gedaagde, waarbij hij — aldus de Memorie van Antwoord — echter de verstekverlening niet meer mag weigeren op grond van zijn (d.i. des tweeden rechters) onbevoegdheid. Het komt de commissie voor, dat dit inderdaad een sluitend systeem is voor het geval de eerste rechter zijn onbevoegdheid dadelijk heeft ontdekt. Hoe zal het echter gaan, als hij deze ontdekking eerst doet, nadat hij reeds verstek verleend heeft? Bij sommige colleges is het gebruik, dat op de zitting, tegen welke is gedagvaard, verstek verleend wordt, doch dat het verstekvonnis, waarbij de eis wordt toegewezen, eerst 8 dagen later wordt uitgesproken. In die tussentijd kan de rechter tot de conclusie komen, dat hij onbevoegd is. Mag hij nu alsnog verwijzen naar de rechter, die wèl bevoegd is? Daarmee maakt hij de reeds uitgesproken verstekverlening ongedaan, want die verstekverlening hield juist in, dat hij zich wèl bevoegd achtte. Men raakt hier de vraag naar het rechtskarakter van het verstek (vgl. b.v. het artikel van mr F. M. J. Jansen in het „Ned. Juristenblad” van 13 Juni 1953) en daarmee de vraag, of de rechter mag terugkomen op zijn eenmaal genomen beslissing, waarbij hij verstek verleende, ook als de gedaagde het verstek niet gezuiverd heeft door alsnog te verschijnen. Het komt de commissie voor, dat men bij het regelen van de verwijzing wegens onbevoegdheid aan deze vraag moeilijk voorbij kan gaan. Een nadere uiteenzetting van de Minister op dit punt lijkt haar ter opheldering wenselijk.

Vertrouwende, dat de Minister aan het verzoek tot het geven van zulk een uiteenzetting zal willen voldoen vóór de openbare beraadslaging over dit wetsontwerp, is de commissie van oordeel, dat daarmee die beraadslaging voldoende zal zijn voorbereid.

Aldus vastgesteld 16 November 1953.

OUD
 VAN DER FELTZ ¹⁾
 BURGER
 TENDELOO
 VERKERK
 GERBRANDY
 N. VAN DEN HEUVEL
 DE GRAAF ²⁾
 LEMAIRE
 VAN RIJCKEVORSEL
 ZEELBERG.

¹⁾ en ²⁾ Als plaatsvervanger van jonkvrouwe Wittewaall van Stoetwegen, resp. van mejuffrouw De Vink, die wegens verblijf in het buitenland niet aan de vaststelling van dit verslag hebben kunnen deelnemen.